

РІВ ЗАЛОЖЕНІ 1893.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"

видається три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
надає

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
21 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Всі листи, член-оплати і інші треба надіслати
на адресу "СВОБОДА".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"

the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association,
at 21 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу -- "СВОБОДА" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІВ XXIII. ДЖЕРСІ СІТІ, Н. Дж., виторок 10-го серпня 1915. Ч. 93. VOL. XXIII. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, August 10, 1915. N. 93.

ІВАНГОРОД ЗДОБУТИЙ.

Здобуті Сероцька і окружене Ново-Георгієвська.

Німецькі війська бомбардують російські кріпости Ковно і Оссовець.

Москалі стратили знова понад 20.000 в полонених, 8 гармат і 80 машинових крісів.

ІВАНГОРОД ЗДОБУТИЙ.

БЕРЛІН, 6. липня. — Головна воєнна квартира доносить: „АВСТРИЙСЬКІ ВІЙСЬКА ЗДОБУЛИ РОСІЙСКУ КРІПОСТЬ ІВАНГОРОД“.

Зі славного кріпосного трикутника: Варшава-Івангород-Брест литовський позістала тепер в руках Москалі ще лише одна кріпость, а імено: Брест литовський над Бугом.

Перед опороженем Івангорода Москалі знищили всі форти кріпости і всі мости, які були над береги Висли. Утеча Москалі з Івангорода є доказом, що російська армія, а згадяю її чисельно доміт стратили добре в силу свої кріпости. Отже другу головною кріпостью (першою була Варшава) Москалі покинули, не допускаючи навіть до її облоги. Москалі, маючи примір на Берлінські і французькі кріпости, які протягом кількох днів опинилися в руках Німців, не хотіли вже сего ризикувати та ще перед часом опорожили свої кріпости.

Через здобуті Івангорода стратили Москалі найкращий оборонний ліній. Все сама ріка Висла дала добру нагоду до довгої і смислової оборони. Крім природної оборони була і лінійна оборона двома великими кріпостями: на півночі Варшава, на півдні Івангород.

Москалі остала тепер ще друга оборонна лінія над Бугом з Німцем з кріпостями Брест літвський (над Бугом), Гродном і Німцем (оби над Німцем).

Через друга ліній знову доводо удержати ся під напором союзних військ, треба сумніватися ся в силі оборони обох її кріп. На півночі армія зближає зближати ся від півночі і заходу до Німца, а на півдні війська Маненцева і Бен-Ермоля зближають обох береги Буга посуваючи ся сходу в напрямі Бреста литовського. Заходять отже моментально, що зали головна армія Ніколая Немцовецького переїде відгород, щоб зайняти становища на нинішній оборонній лінії. Ново і Брест литовський будуть вже знаходити ся в руках Німців та Австрійців. Армія російська з Варшави і Івангорода з віддалена від своєї нової оборонної лінії около 160 кілометрів. Німецькою німецька війська вже розпочали остріляти форти Ковна, а війська Маненцева знаходять ся вото 50 кілометрів на півдні від Бреста литовського.

З нових отже причин на отю другу оборонну ліній Москалі не можуть поклати великі надії і треба припустити, що головна російська армія, а згадяю її відобити, уступити на землі в глибокій Росії, не маючи зовсім спомогти ані нації на якінебудь успіхи на оборонній лінії над Бугом і Німцем. Російська армія буде мати велике щасте, коли її хоч в більшій часті вдасть ся виртувати з теперішнього прикрого положення, до ті грядуть кожній хвилі відносно істотно озброєні.

АВСТРИЙСЬКІ ВІЙСЬКА ЗАЙНЯЛИ ЦЕЛЕ МІСТО І КРІПОСТЬ ІВАНГОРОД. — МОСКАЛІ УТІКАЮТЬ В НАПРЯМІ ЛУЛОВА.

ВІДЕНЬ, 7. серпня. — Австрійські війська в яке в постаню самого міста і вих форти Івангорода. Задня сторона російської армії ставила підчас перших австрійських військ через Вислу склади опір. Російська армія, яка уступила на північний схід, є заарожена з двох сторін: від заходу військами Войрша, які кося Мацевицький переїшли Вислу, і від півдні військами арх. Йосифа Фердинанда.

Урядовий звіт головного штабу доносить: „По короткій і завзялій боротьбі в Москалі, які боронились ще переїхати через Вислу, ціле місто і всі форти Івангорода опинили ся в руках австрійської армії.“

„Москалі уступили на північний схід від Івангорода і посуваючи ся зовсім зовсім до лінійного шляху, який веде з Івангорода через Луліва до Бреста литовського. Від заходу і півдні австрійські війська без впливу наступають на Москалі, не даючи їм спомогти зайняти якийсь сильніший становища“.

СОЮЗНІ ВІЙСЬКА ПЕРЕЛОМИЛИ ЗНОВА В ДВОХ МІСЦЯХ РОСІЙСКУ ЛІНІЮ НА ПОЛУДНІ.

ВІДЕНЬ, 7. серпня. — Німцями звіт міністерства війни доносить про нові успіхи союзних військ на полудній боєвій лінії на північ від Люблина і Холма.

Союзні війська під команду арх. Йосифа Фердинанда і Маненцева переїхали в двох місцях російську ліній.

„Число Москалі, полонених до вчора ввечером в битвах коло Мехова, Любартова, вносить 6.000 солдатів і 23 офіцери. Крім сього здобули наші війська 2 гармати, 11 машинових крісів і 2 вози з амуніцією“.

ОБЛОГА КРІПОСТИ НОВО-ГЕОРГІЄВСКА.

БЕРЛІН, 7. серпня. — Німецький головний штаб доносить: „Німецькі війська, які облягають російську кріпость Ново-Георгієвск, зобули укріплення в місцевості Дембі і переїшли Буг. Рівночасно посуваючи ся німецькі війська і з полудня, займаючи кріпость Беннін“.

Ново-Георгієвск лежить над устям Буга з Нарвою до Висли, на північний захід від Варшави. Німецькі війська окружили отю кріпость майже з всіх сторін, лише від сходу між Вислою і Бугом на просторі около 10 кілометрів стоїть Москальська дорога отверта до візбору.

Як доносить телеграм з Петербургу, Москалі ринуть ся боронити Ново-Георгієвск. Служ російської армії в Ново-Георгієвск і його околиці числять на 100.000. Російські війська заповнюють, що російська армія буде могла відергати і кількісною облогою Ново-Георгієвск, маючи достаток амуніції і поживи.

Інші звістки знова стверджують ся, що форти Ново-Георгієвск, які складають ся з найбільшій часті лише з земляних укріплень, могли через довгий час остовити ся перед жагкими гарматами Німців і Австрійців. Облого Ново-Георгієвск опрацюють знові тим, що російська армія, яка там знаходил ся, не мала вже часу до візбору та тому ринуть ся на облогу, бо чи як ми так мусуть вона опинити ся в німецькій палани. Отже через оборону Ново-Георгієвск може удержати ся Москалі бодай кілька днів синити великий виступ і поспіхом до головної російської армії, яка знаходить ся тепер на схід від Варшави.

Місцевість Дембі, про яку згадується в історичній ліній, лежить над Бугом з південній дорозі між Сероцькою і Ново-Георгієвском.

ЗДОБУТЕ РОСІЙСЬКІ КРІПОСТИ СЕРОЦКА.

БЕРЛІН, 8. серпня. — Німецький генеральний штаб оголосив урядово отсі висті: „Німецькі війська здобули вчора російські кріпости Сероцька і Загне“.

Кріпость Сероцька лежить над устям ріки Нарви до Буга. Укріплена в Загне (на півдні між берега Буга) служила до донованя кріпости Сероцька.

МОСКАЛІ БOMBARDУЮТЬ ВАРШАВУ З ЛІВГО БЕРЕГА ВИСЛИ.

БЕРЛІН, 7. серпня. — Російські війська, опускаючи Варшаву, перейшли через Вислу на східній беріг і знищили за собою всі мости, щоб утруднити німецьким військам перехід через ріку. Помимо скляного опору неприятели, який зі східного берега Висли розпочав остріляти Варшаву, удало ся німецьким військам перерізати на другий бік ріки.

Урядові висті доносять: „У Варшаві полонене не змінило ся. Москалі мають ще в своїй останній часті варшавського передмістя, Прагу (на східній березі Висли) і острілюють далше Варшаву.“

Між Ново-Міномом і Сельдями німецькі літаки ждали бомби, щоб ушкодити залізничні шляхи, який веде до Бреста литовського“.

МІЖ НАРВОЮ А БУГОМ МОСКАЛІ СТРАТИЛИ ЗНОВА 14.285 В ПОЛОНЕНИХ, 8 ГАРМАТ І 69 МАШИНОВИХ КРІСІВ.

БЕРЛІН, 7. серпня. — Нові успіхи отягнути союзні війська в околиці Ломжі і устя Буга до Висли. Війська під команду Гальвіца і Шольца поперомили в кількох місцях російську боєву ліній. В битвах, які тривали через цілий три дні, Москалі потерпіли знова величезні страти в людях і воєнних матеріалах.

Головна німецька квартира доносить: „Війська під команду Гальвіца і Шольца по тійній бітві в околиці Ломжі і над устям Буга до Висли здобули опір Москалі.“

„В битвах, які відбували ся від 4-го до 6-го серпня, число полонених Москалі вносило 85 в офіцерах і 14.200 в солдатах. Крім великої силності військ воєнних матеріалів, німецькі війська здобули 6 гармат, 8 гармат до кидання бомб і 69 машинових крісів“.

НІМЦІ BOMBARDУЮТЬ КОВНО І ОССОВЕЦЬ.

ПЕТЕРГРАД, 7. серпня. — Російський генеральний штаб оголосив отсі висті: „Німецькі війська, які зближили ся до кріпости Ковна, розпочали острілювати внішні форти кріпости від заходу і півночі.“

„Німцям удало ся в п'ятиху під попомою трюмчих газів підступити від півночі до Оссовець і зайняти форти Соусу. Однак російські війська уладили проти-напад і відібрали утрачені становища“.

ГЕНЕРАЛ БІЛВОВ ПРО РОСІЙСЬКИЙ СПОСІБ ВЕДЕННЯ ВІЙНИ.

БУДАПЕШТ, 20. липня. — Одна угорська часопись домістала розмову воєнного кореспондента з ген. Білвовом, головним командантом німецьких військ на Литві і в Курляндії, про ріжницю між теперішньою кампанією Німеччини з зампанією Наполеона в р. 1812 проти Росії.

„Позаузесть ся“, сказав генерал Білвов, „що Москалі в теперішній війні вхопили ся в останніх часах тотсамої методи, якої успішно уживали стлі тойму назад у війні з Наполеоном. Ся метода була добра тоді, але не нині, коли способи комунікації до високої степені дали уліпшити ся. Нині у Віндаві лили наші воєвирти хліб, спечений вчора в Бреславі. (Відалаєм з Віндави до Бреславі вносить понад 80 кілометрів).“

„В часах, коли безпосередньо за військами будуть ся сейчас залізничні, коли за нами слідують тисячі евакуованих афганських дорозь са боєвою ліній, означає, немаче виробляють зі землі, серед тих обставин давна метода“.

Москалі не може бути успішна. Наші воєвирти питть мінеральну воду і дають сьвіме місце впрот з Берліна. Коли заїде потреба, ми в своїй протягом двох днів візбудуємо залізничний шлях і на 50 миль довгий.

„Проте було би зовсім нерозумним в нинішніх днях говорити про методи за часів Наполеона“.

Російський спосіб веденя війни в часах Наполеона поязав у тім, що російська армія уступила в глибокій Росії, знищивши всі запаси поживи і спаливши села та міста. Тоді спалили Москалі навіть Москву, французька армія, відійшовши від своїх дитини, з прирочи браку запасів одже і неможе потерпіти величезні страти і була при-неволена до візбору.

Однак нинішнього положення німецької армії не можна навіть порівнявати з тодішнім положенням французької. Німецька армія в Росії добре їла і одже і лінійне дозмотрена на землі між російськ, як се вказувае вже послідня злікова кампанія в Росії.

МОСКАЛІ ГОТОВИ УТІКАТИ НАВІТЬ ЗА УРАЛЬ.

ПЕТЕРГРАД, 8. серпня. — Головний комітет, який має за заданю перевести організацію російського промислу для воєнних цілей, відбув вчора першій наради під проводом Гучкова, буниного президента російської державної думи. В нарадах брали участь представстві партії і асистування всіх більших промислових заводів та ріжних економічних організацій цілої Росії. М. Рябучинський, зведений міністером з Москви, між іншим сказав отсі слова:

„Колі заїде неконечність, наші війська можуть уступати навіть за Уральські гори. Ми будемо бороти ся до посліднього, але побіда мусить бути по нашій стороні“.

УРАЛЬСЬКІ ГОРИ СТАВЛЯТЬ ГРАНИЦЮ МІЖ РОСІЄЮ І АНГЛІЄЮ.

Уральські гори ставлять граніцю між Росією європейською і азійською.

РОСІЯ ОДПРАВДЬ СВОЮ НЕУДАЧУ.

ЛОНДОН, 9. серпня. — Телеграма, яка насилає з Петербургу, описує тяжкі обставини, серед яких російська армія мусить бороти ся з німецькими союзниками.

„В тисячах скринь з амуніцією, коли їх отворено на боєвій лінії“, задові російська телеграма, надійдено за часів набіва і пороху — пісок і землю. Се є правдоподобно ділом німецьких тайних агентів по російських фабриках амуніції“.

СТАВЛЯЮТЬ НЕПРАТІВНИХ ДЕРЖАВ.

ЛОНДОН, 8. серпня. — З Колентаген (в Данії) доносить, що шведська армія в силі 800.000 людей стоїть отворено до війни з Росією. Велика часть отю армії знаходить ся над російською граніцею. Швеція в порозумінню з Німеччиною має зайняти Фінляндію.

Інші телеграми з Лондону, отверта на скляні шведського посла в Лондоні, доносять, що після при об'явлінні і вступі Швеції на сторони Німеччини є порозуміння та що Швеція ринуть ся до війни німці остали неурядовані.

Котра з тих двох військ є правдива, тоді опинять ся в обох військах Німеччини в Росії можливість, що Швеція відіде проти Росії, не вказуючи.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
the Ukrainian newspaper
published three times a week: Tuesday, Thursday and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Established 1923.

JOSEPH STETKIEWICZ, editor
Jersey City, N. J.

ANDREW SAWKA, manager
Jersey City, N. J.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION:
United States: \$2.00 per year, \$1.00 per 6 months, \$0.75 per 3 months.
Jersey City, Canada and other foreign countries: \$3.00 per year, \$1.50 per 6 months, \$1.00 per 3 months.
Single copy 3 cents.

ПЕРІОДИКА:
В Європі: Доручка: на рік \$2.00, на 6 місяців \$1.00, на 3 місяці \$0.75.
В місці Jersey City і в інших містах: на рік \$3.00, на 6 місяців \$1.50, на 3 місяці \$1.00.
Подручне місце 3 центи.

За кожен зміст адресувати по 5 центів.

СВОБОДА
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Всі інші ордені і члені треба вносити на адресу "Свобода".

При вказанні членства надіслати доцільні монети або гроші.

Число телефонів 408 Jersey City.

AMERICAN ASSOCIATION OF FREE PRESS AND OPINION

За всі оголошення поміщувати в "Свободі" редакція не відповідає. — Українець не заперкає.

яка його цінь. Се питання вказано в хотіти б обговорити.

Український Союз має для нас позитивне значення: для нашої внутрішньої політики з одного боку, а для внутрішньої з другого боку.

З огляду на нашу внутрішню політику ми мусимо все тамти, що ми є один і той сам нарід, що в старім краї і тому в загальних рамках наш політичний напрям мусить бути той сам, що й нашірм політичний Загальної Української Ради, оголошений в маніфесті під датою 12. мая. Свого вимагає від нас національна карність і наша політична свідомість.

Інакше однако ж масть ся справа з Кабінетом і спосіб в поліції. Європейські Українці знаходять ся тепер на території обнятий воєнним станом і тому вони можуть уживати лише тих средств, на які сей стан дозволяє. До по в н е в с і х роботи повинні зайняти ся ті Українці, які є в свободі. Не можуть се роботи доповнювати канадські Українці, бо там це більше некорисно положення, ніж при Українці в Австрії. Дуже мало можуть помогти Українці з Бразилії, бо їх мале число, вони за далеко віддалені від рідиного краю і належать до держави, з котрою Європа цілком не потребує числитися ся. Тому однієї американської Українці, які знаходять ся на волі в Злучених Державках, можуть як слід доповнити працю старокраєвих земляків.

Одним з спосібів розголосення української справи перед цілим світом, а головне перед Америкою, являеть ся власне добре підготований і розумно улюблений Український Союз. На Союзі треба б обговорити всесторонню нашу справу по українській і англійській, видрукувати її розкрити поміж чужинців реферати, а також видати маніфест про наше становище і наші домагання. Іменем українського народу, репрезентованого Союзом, треба виступити до президента Америки і до заступників чужих держав меморіял про Україну. Розуміється, що цей меморіял повинна бі знайти і вручити особисто депутати, зложена з найкращих наших представників американських Українців.

Така маніфестація мусіла бі набратися розголосу, коли бі лише була обговорено і розумно вперед підготовлена. Що старокраєві Українці на тім морально богато зискали би, про се нема думок; бо їх змагання поширюють людське меншакість на ціло світовій свободі, розкошують чужої держави. — Американи. Коли візьмемо свою справу з того боку, прийдемо до заключення, що Союз є не лише потрібний, але і konieczний.

Ще з иншої причини потрібний Союз. Нам потрібно народної репрезентації, яка вказує бі керму народної політики, хоч бі лише на час війни. Є багато справ непередвижних, але є і такі, про котрі ми вже тепер можемо говорити. От ми, цянується ся в Нью Йорку конгрес репрезентівти повнозвичних народів. На тім конгресі повинні вжити участь репрезентівти нашого народу — не одної партії, але цілого народу. І тому така репрезентація нам дійсно потрібна. Се є лише один примір і він повинен вистарити для умотивованя потреби створення української репрезентації.

Вибір українського представництва потрібний і для внутрішньої політики американських Українців. Під часу пору не має тут авторитету який бі загальної внутрішній спосіб, як і який не переходять границю народної солідарності і кіндають дуже наше світло на наші відносини. Тому безладно може пологити кінець лише вибір якогось народного правительства, в якім були бі заступники по можности всі групи цієї партії. Тоді не було бі також і злощинної кирини проти загально народних інтересів, а вимомане згід народної карности мусіло бі ся напаятувати як зраду і хунрство. Тепер цього не можна зробити, бо кожний кяринник має зирку, що він належить до иншої "партії", хоч в дійности він не має поняти про значення партії, а через брак солідарности між провідниками він все таки знайде посух в сій, або инший конкурентній організації.

Так отже і з огляду на внутрішню політику американських Українців потрібна і konieczна є єдиная Українського Союзу, на котрім треба бі полагати біжучі питання і домагання нашої сущности.

Др. С. Демичуц.

РОДИМЦІ ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, БО Є Є ОДИНОКА І НАЙБІЛЬША УКРАЇНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ В АМЕРИЦІ

РІК ВІЙНИ.
В роки війни вояки Австрії взяли собі за правило: вийти з поля бою, якщо вийшли з поля бою австрійські вояки, піднявши прапор свободи. В роки війни вояки Австрії взяли собі за правило: вийти з поля бою, якщо вийшли з поля бою австрійські вояки, піднявши прапор свободи.

Виповіднена війни.
Зволяємо ся до тих дінь, в котрих тому рік назад перші виволожені війни заявляли свій. Се рокивини тих дінь, що побавляли світ мирових условин життя, а майже цілу Європу кинули в кроваву розправу, якої це не знала історія.

Дня 28-ого липня 1914-ого року Австро-Угорщина виволола війну Сербії, яка, чуючи за собою підпору Росії, не хотіла згодити ся осудити як слід політичного убойства архикнязя Франца Фердинанда і його подруги. В місяці Серпня було 13 виволожені війни, які вважали проголошеною державами, а в місяці вересня також Туреччина принала виволожені війни з сторони тридержавного порозуміння (Росія, Франція, Англія). Останні виволожені війни в першій році війни проголосила Італія дня 23-ого мая 1915 р.

Про правду світ дізнаеть ся пізніше.

Здеремо ся покищо від подаваня причин, які винесли на рішене про європейську війну. Прийде час, що історія війни віддати правду від неправди, а тоді безсормовність правлявця деяких осіб, що мають власть в своїх руках, буде як слід наиятована. Ми тут хочемо лише вказати на се, що Німеччина не була сею державою, яка викликала війну всіх проти всіх. Ми не були нападаючими, а тільки оборонними наших послестій і нашого істнованя.

Колі бі пізніше роблено намагання, двої доказати, — вказуючи на наше приготуванне до війни і на наші успіхи — що ми ждали собі війни тому, що ми приготували до неї, то се хіба докаже, що німечья правительством вважало все своїм найбільшим обовязком забезпечити сильним зоруженням вітчизну, окружену заветно і жаждою місти, — перед всяким нашим нападом більшої силі.

Пол бою.
Щоби як слід оцінити вислід цілорічної війни, треба вперед кинуть світло на бові ліній військ на всіх полях війни.

Так зване західне поле війни в Франції і Бельгії держать ся майже на тійсамій бовіній лінії, що від осені минулого року.

Друге поле війни се в північній сході. Там бовеня ліній тигеть ся на російських землях і Балтійському морі недалеко міста Вуги до галицької границі коло ріки Вуги і дальше в Галичій до ріки Вуги і Золотої Ліни до Дністра, а однієї Дністром на схід до російської границі.

Третє поле війни є здовж сербсько-австрійської границі, від довшого часу є лише незачині перепалка.

Четверте поле війни — се турецьке. Турецька армія мусить бити ся на три фронти: проти Росії в Кавказі, проти Англії коло Суецького каналу і проти німечько-французького війська по обох боках ваду до Дарданельського проливу (на Галлійських півострові і на побережя Малої Азії).

Пяте поле бою є на італійсько-австрійській границі.

Крім того треба бє згадати, що всі німечькі колонії є також воєнним теренами, а також є ще воєнний стан між Німеччиною і Японією.

Окрім війни на суші ведеть ся також війна і на водах та у воздусі.

Силі військ.
Колі війна зачала ся, не було від нікого з чужих держав, хто не знав бі був про чисельну перевагу військ неприятели Німеччиний і Австрії. Але підчас війни показало ся, що всі чисельні обчислення щодо військових сил поодиноких держав були фальшиві. Майже кожда держава поставила більше війська ніж в мирових часах могла бє сподівати ся.

Ніхто не знає цілком певно чисел поодиноких військ, але треба числити, що коли бє проголошеною війни покінчене мобілізація, Франція поставила під оруку 4,500,000 людей, Англія 500,000, Росія около 6,000,000, Сербія 500,000. Німеччина прийшла Італія яка вставила около 1,500,000. Взагалі, що ті держави проголошеною в себе мобілізація виставили 12,500,000 військ.

Зновак Німеччина, Австро-Угорщина і Туреччина вже спочаку війни мали більше військ ніж противники війни. Мали вони найбільше 13,000,000 людей і своїх військ. Се значають три держави тому, що там є загально військова служба і, що мають змогу всіх людей здатних до війська поставити під оруку. Однакє протягом війни показало ся, що, особливо Німеччина, це далеко більше скривили свої військові сили так, що змогли бє більше перевести щодо числа силу армії противників. А вже щодо якості військ то рішучи очевидно є в користь середньо-європейських держав (Німеччиний і Австро-Угорщини).

Страти.
Після найдоповідніших обчислень Росія стратила протягом року 1,763,000 перенесених жовірів, котрих Німеччина і Австро-Угорщина взяли в полон. Вони знаходять ся вже всі на німечьких та австрійських землях. Крім того Німеччина має 257,000 переланих Французів, около 41,000 Бельгійців, около 25,000 Англійців (в тім і чорні та жовті бранці з колоній), а Австро-Угорщина має в неволі около 50,000 сербських бранців.

Отже ціла страта в полонених з Росії, Франції, Англії, Бельгії і Сербії вважано є тут бранців з Італії, які знаходять ся в Австрії, а яких числа досі ще не оголошено.

До сих страт треба бє додати тих, що згинули на полі бою від кулі в від неугу. Після дуже різних обчислень Росія стратила в убитих 3,000,000 людей, Франція 2,000,000, Англія (у Франції в Туреччині і на морі) 500,000 і в Італії Італія около 100,000 людей. Разом 5,600,000 людей.

В той список можна числити, що неприятели Німеччиний і Австро-Угорщини віддали найменше 7,736,000 людей з їх армії (в полонених і убитих).

Колі до тих майже 8 мільонів людей безсормовно стратених на час сей війни додати ще число ранених, яке, є також дуже велике, то можемо собі представити величезні страсти союзників і страсти без пориваня більші від страст Сербії і Австро-Угорщини і тому то се також відбавить ся на рішучий силі обох сторін власне в користь Німеччиний і Австро-Угорщини.

По чій стороні перевага.

Протягом дальшої війни чисельна перевага Німеччиний і Австро-Угорщини буде бє збільшати ся аж до кінця війни, якої кінець тоді тепер предвидіти.

На се вливає дві річі: перше лікарська обслуга, а друге рекрутство нових жовірів.

Лікарська обслуга у союзників є дуже злиха. У Франції недостает тисячі лікарів, Таксамо в Англії. А в Росії, Сербії і в Італії справа стоить цілком злиха. Натомість в Німеччиний, Австро-Угорщині і навіть в Туреччині справа з лікарями стоить бєз порівняня злиха.

Там їх є доволі. Вистаете значаючи, що перестало на 1,000 ранених Німців до війни вездорозло 912, 74 приналежало за несудових до військової служби, а лише 14 померло. Такимим уступам зможе виказатись лікарська обслуга союзників.

Шодо рекрутства нових солдатів найкраще від тих оглядом стоить Франція. Вона покинула вже мобілізацію влітку 14 померло. Такимим уступам зможе виказатись лікарська обслуга союзників, яких достаете жовіщинами.

Англія могла бє поставити 1,000,000, але поставила вості шість мільонів військ, яке кинута до безсормовної війни у Франції і Туреччині. Значна армія Кітченера — се "лабор" Росії має людей, але є уваги на свої роки простори, на недостатку обсягів до культурну відсталість держави організації і насенена не є висте непереможливі їх скоро на жовірів. Знова Італія за убога на великі жертви у війні вості все їде дуже жако.

Всіх тих недостает зовсім нема у середньо-європейських союзників. Вони мають доволі здатних до військової служби людей і потрібне число офіцерів. Новий матеріал в Німеччиний і Австро-Угорщині не є такій ширині і такій як в Росії, але вості відповідний і при потрібній скількості офіцерів новий матеріал створить ся швидко.

Колі взяти під увагу загальні страсти, здоровий стан військ, добір воїнів, дисципліна населення, то очевидно рідко перевага є по стороні Німеччиний і Австро-Угорщини.

А хто має таку перевагу, може бєд певний побіди.

ВІСТІ З ОСВОБОДЖЕНОГО КРАЮ.

Самбір.

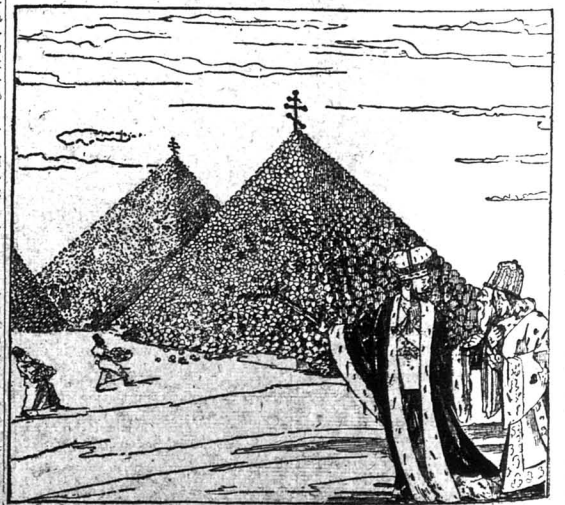
До віденського "Дня" пишуть: По вісьмох місяцях російської неволі діждали ся ми врешті приходу австрійських військ. Тяжка ся була неволя, а робила її те більше нещасливою велика скількість кашців, які в Самборі виставили та вивалили, до лиш моди, своєю ненавистю до українців.

Вираді зраду, доки була в нас військова управа, не мали вони великого голосу. Градоначальник Самбора сказав в очі представникам москвофілів, що вони є сволочи, та не послухав їх божень, поби арештувати Українців. І вважали москвофіли не стрічали ся чомусь з надмирними симпатіями серед військових кругів. Доказом того отч хіба послужить "Львівського Воєнного Стану" з "Правкарського Урсу"?

І не тільки офіцери висказували їх свою погорду.

Навіть солдати не любили, як по московських селах люди надто-тишили ся їх приходом. Не один москвофіл обривав нагайкою, не одного кінчили чирствали, коли хвалили ся, що має "русські денги". — "То є наші, то ми собі заберемо. Ви досить забрали у наших царя. Ви за гроші зрадили свого царя — за гроші можете зрадити і на-

РІЧНІ ЖИВНА ЦАРЯ НА ВІЙНІ.

БАТЮШКА: Царю, на яку пам'ятку ти вості висипати моглан з людських черепів?
ЦАР: На пам'ятку першій річній нашої освободительної війни.
БАТЮШКА: Сумно, дуже сумно, царю!
ЦАР: Я потишаю себе, що там богате згинуло революціонерів і по війні буде спокій і мир.
БАТЮШКА: Побачимо, царю!

